

## Nemzeti Társalkodó

Május 19dik napján 1835.

## Gondolatok az emberek nemesítésiről.

Csudálatos, hogy mindnyájon morum censorok vagyunk, mindnyájon az emberi nemzet helyes vagy helytelen lépéseit ítélgetjük, 's azokat a' hogy a' mi hévmérőnk libellálja helybe hadjuk, dicsérjük vagy kárhoztatjuk, az az egyikhez melegek másikhöz hidegek vagyunk, 's azomba kevesen vagyunk, kik az okokat, melyek ezen két különbséget szülik, fontolóra vennők 's csak midőn valamely bájoló paradicsomba vagy öldöklő veszélybe esünk vesszük észre magunkat. Igazába szóllva olyanok vagyunk mint a' lámpás nélkül setétbe járók; midőn botorkázunk bosszankodunk 's midőn egyenes útra találunk örvendünk, 's nem jut eszünkbe, hogy ha fáklyát gyujtanánk minden akadályokat kikerülhetnénk.

Tagadhatatlan igaz, hogy a' nevelés hatás befolyással van az embernek jó vagy rossz lételire. Még pedig nem csak azon időszakot értem én nevelési periodusnak, mely alatt a' szülék a' magzatoknak újjá teremtesit egy nevelőnek által engedik, őszintén ki-

mondva a' nevelés még az édes anya méhi-  
be elkezdődik, midőn már az ő emlőjin csüng,  
a' nap világát láthatja, a' nevelésnek egy szé-  
lesebb mezeibe forog, midőn bölcsőit elkezd-  
di hagyni akkor már a' magok; melyek tiz-  
tizenöt esztendő múlva gyümölcsözni kezde-  
nek elvagnak vetve; a' szüléken kívül egy  
idegen nevelőnek közbejövetele, csak nem  
azt lehet mondani, a' munkának bévégzése.  
Minő boldog nevelő ki oly szerencsés lehe-  
tett, hogy ha a' nevendékivel előtte fogla-  
latoskodó gondolatok és kezek mind meg-  
egyeztek az ő nemesen dobogó kebelinek ér-  
zésivel! Az ilyen gyermek olyan mint egy  
jól készült óra, melyre csak annyiba kell  
ügyelni, hogy meg ne áljon 's az atmosphae-  
rából reá ragadható nemtelen részekről tiszt-  
gassa.

Ha csak valamennyire figyelmes szemek-  
kel tekintjük a' természetet, azonnal által lát-  
juk, hogy az oltott csemeték a' magok bel-  
sőjökben szivárgó nedvekből szelid és jó izü  
gyümölcsökkel szolgálnak a' természet nagy  
asztalára, ellenben az oltatlanak a' nemte-  
lenek csak nemtelen állatoknak valókkal tud-  
nak elő állani, melyekből minekutánna tes-  
tekre nézve kivagnak formálva a' mester-  
ség is igen ritkát 's azt is csak nagy meg-  
erőltetéssel nemesítheti. A' csecsemő az édes  
anyának szíve alatt, annakutánna annak em-  
lőjiből kezdi szívni azokat a' magos gondo-  
latokat, azokat az isteni méltóságra emelő  
tulajdonságokat, melyek milliókat boldogít-

nak, melyeket midőn valakibe meglátunk örvendünk 's szerencséseknak tartjuk magunkat, hogy embereknek születünk. Valahányan magokat halhatatlaníták, azoknak csak nem mindegyiknek bölcsője körül az asszonyi nem magos idealjához közelítő édes anyját találunk.

'S még is, minő szerencsétlen tapasztalás! Lovaink, juhaink, szarvas marháink, sőt még kutyáinknak is nemesítésekre ügyelünk, 's ellenben, szégyellem kimondani, tulajdon nemünk nemesítésire kevésbé figyelmeztünk, vagy legalább ezen tekintetbe igen lágymelegek vagyunk. Ha egy nemesen érző szív magos gondolatokkal dagadazó kebellet kötöttek össze, minő édes remény sugározik előre a' jövendő generációról! Hogy tehát a' mi társasági örömünk 's boldogságunk ne csak lotteria húzás legyen, melybe sokszor száz-ezer vesz meg egy nyér, nézzük-meg elsőben is midőn házasságra lépünk leányaink nemes léteket. De koránt se értem én itt a' mojette füstös kutya bőréket, mely miatt némelyek annyira szagosok, hogy bozzájok alig közelíthetni, nem is az emberek politikai classificatioját, melynek czélja a' testvéreket 's jó barátokat egymástól elszakasztani, hogy a' külbömbeni erős háznépi részekre osztva meggyengüljön, hanem értem én a' szép nemből az olyanokat, kik férjek örömeit sokasítani, terhes gondjokba osztózni, kik házas társak, édes anyák és házi asz-

szonyok tudnak lenni. — Ezek a' tulajdon-  
ságok pedig nincsenek se titulusokhoz se az  
azok nélkül lévőkhez kötve, hanem hol e-  
gyikbe, hol másikba ta'latnak-fel, sokszor  
egy szalmás kunyhó szennyes falai közt több  
morált lát 's hall az ember mint némely theo-  
logiae 's philosophiae doctoroknál. De más-  
ként némelyek azt mondják, nem lehet két  
urat szolgálni; írni is, cselekedni is bajos;  
nagyobbára a' mi könnyebb azt szoktuk vá-  
lasztani. Ha tehát a' felyebb említett éré-  
nyekkel birót van szerencsénk magunknak  
választani; örömünk tartós, boldogságunk  
nem csak kotzka vetés, hanem fundamentum-  
ra van építve, 's ha érnek is veszélyek, azo-  
kat a' szelidség remek mivei édesekké va-  
rársolják 's számkivetéseink kopár bértzeit  
Görögország bájoló vidékeivé változtatják.  
Alattak a' nagy reménységű magzatok a' ha-  
zának hív és tántorithatatlan oszlopaivá for-  
máltatnak: 's ne mind a' szülék mind a' ha-  
za öröme meg van alapítva.

Sokszor látjuk, hogy a' természetnek  
egy szörnyetege a' Teremtőnek egy legre-  
mekebb mivivel, egy angyallal, párosodik;  
az ilyen metalliance-ok: egyenetlen házos-  
ságok valósítják-meg a' poklot 's változtat-  
ják a' paradicsomat is tömlöttzé. 'S ilyenkor  
akar melyik nemről legyen a' szörnyeteg,  
ugyan micsoda kinézéssel lehet egy felemel-  
kedett, egy a' minden napiaknál magassabb-  
ra emelkedett lélek a' setét világi borzasztó  
csudája mellett? nem látja-e az emberi nem-

zetnek még azon kis ágotskáját is pokoli faj-  
zatokkal tovább terjedni, mely ha magához  
hasonló nemes ágokkal oltatik vala-meg, az  
ideális boldog életet valósítja vala az embe-  
ri nemzet kebelibe.

Hogy tehát a' szüléknek, gyermekeknek  
's velek együtt az emberi nemzetnek is szer-  
rencséje 's boldogsága ne csak véletlenre ha-  
nem mintegy alapos talpkövekre építtessék,  
a' házassági szövetséget kell mindenek felett  
tekintetbe venni. Sokkal könnyebb az ara-  
nyat a' nemteleni részekkel elegyedéstől meg-  
oltalmazni mint sem az elegyedés után ere-  
deti nemességre visszavezetni. Így van ez  
más dolgokba is.

A' gyermeki nevelésnek mintegy harmadik  
ágazata azon lépés midőn a' gyermek i-  
degen kormány 's ügyelet alá adatik. Minő  
szerencsés szülék 's szerencsés nevendékek,  
kik ezen harmadik vezérekbe socratesi böl-  
csességgel 's józan elmével felruházott men-  
torra találnak. De mily szerencsés a' nevelő  
is, ha nevendékeinek atya egy Catohoz egy  
Regulushoz, anyyok egy Grachusok anyyá-  
hoz hasonlít, vagy ahoz, a' ki azt szokta  
vala mondani, hogy nem azzal akar ő ke-  
vély lenni, hogy néki az atya ez 's anyya  
amaz, hanem azzal, hogy a' maga gyerme-  
keinek édes anyyok. A' hol az egy célra  
dolgozó munkások mind ily nemes lelkek-  
ből állanak, ott lehetetlen, hogy buzgó igye-  
kezeteket áldás ne koszoruzza. Mint a' mely  
szántó földet a' földmivelő mindenképpen

megmivelt, 's a' természetnek csak valami rendkívüli csapása sodorhatja-ki kezei közül verejtékinek gazdag jutalmát: éppen oly szükséges képpen következik, hogy az ilyen kezek utáni igyekezet is a' hazának gazdagon kamatoľjan, ha csak valami rendetlen veszély nem tiporja-le. Mert valamint a' természeti nehéz időkbe a' menykövek nem csak a' kópár kősziklákat, nem csak a' haszontalan redves fákat találják, hanem a' legfényesebb tornyokat, sőt magát az Isten házát is, hol a' jók az Isten dicsősségit kívánják magasztalni, földre teritik: így van az emberek között is, még pedig azzal a' külömbséggel, hogy itt nem csak természeti, hanem politikai háborgós veszélyek is vannak, melyek sokszor a' nemest nemtelennel egyenlőleg sodorják 's temetik sötét örvényekbe örökre.

Jollehet ifiaink közt számosan találtathatnak, kik a' nevelés terhes gondját ha magokra vállalnák, annak kétség kívül emberül is megtudnának felelni, de minthogy ezen élet módja a' közönségtől inkább csak kenyér mintsem érdem 's becsület keresetének tartatik, mint olyan mezőtől, melybe sokat kell izzadni 's még is szegény az aratás, irtoznak. Mely, némely helyekről véve példákat, nem is ok nélkül való félelem; mert tesszem példának, ha egy össeivel kevély kinek léte familiája rajzolatyába csak árnyékolatnak szolgál, gyermekei mellé nevelőt viszen, tőlle szintűgy tart, nehogy a' maga méltóságáig felemelkedjék 's azzal tekintetéből ve-

szessen, nevelőit legfeljebb csak úgy becsülli mint cselédei közt elsőt. Valyon micsoda következése lehet itt a' nevelőnek legbuzgóbb 's legfáradhatatlanabb igyekezetének is a' nevendékekre nézve? Hiszem jól tudjuk, hogy még a' szülék is gyermekek jó karaktere állandó vonásait nem egy két, hanem többször ismételt rajzolatokkal alapítják, hát már a' szegény nem eléggé becsült tanító, ki a' nevendékektől jóval távolabb áll mint szülék, hogy lehetne reájok hasznos befolyással? Azoktól legkönnyebben 's leginkább tanulni, kiket közönséges becsületbe látunk lenni. Hallottam némelyeket panaszkodni, hogy ők uraik asztala mellett csupa szégyen polczon állanak, boraikba megkülönböztetik, az ételek hordozásába kikerülgetik, mintha nem is olyan agyagból lennének mint azok, kikkel egy asztalnál ülnek 's a' hol csak lehet éreztetni kívánják velek, hogy mely szükön gondoskodott volt rólok a' sors. Hogy ha már, feltettem, a' nevelő hivatalának tökéletesen megfelel, éjjel nappal nevendékeibe lakozik, a' mint nemesíti a' szivet, az elmét azon idomba világosítja, egy szóval valamint az igazi édes anya, ha azt akarja, hogy leányai mind végig jóknak maradjanak, még álmaikba is megjelenik 's ezekbe is a' virtust varázsolja; úgy vezérli ő is nevendékeinek minden lépéseit a' virtus utyján az emberiség magasabb rajz-képíre. Ha mondom ilyen a' nevelő; mert ilyennek kellene lenni, 's mégis az előbbeni módon becsül-

lik, minő égre kiáltó vétek, kinek ne vérzene szive, midőn látja az érdemes embert, hogy feszitik a' szégyen keresztyire, 's hányadik azon személy a' ki csak teheti, hogy magából maszkurát ne csináljon, ezen kenyeret elfogadja?

Az ilyen körülállások közt erölködik ugyan bizonyos ideig a' nevelő az akadályokat felyül múlni, de midőn látja, hogy minden igyekezete füstbe megyen, midőn látja hogy minden bajnoki küszdés csak hideg szemekre talál; de nem csak hanem midőn még az is megtörténik, hogy kéntelenségből megkellenék érdemit esmerni, csakhogy azt, melyet ők megalacsonitásnak tartanak, ki kerüljék, úgy tesznek mint a' kik a' napba is setétséget keresnek, elkedvetlenedik, elcsügged, tisztéről lemond 's imhol a' nevendékekre káros következés, melyet ha mindennütt rövidséget nem keresnék ezer példakkal tudnám bébizonyítani.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a' nevelésbe czélarányosok legyünk, nevelőnket ugyan megválasszuk, 's ha egyszer megválasztottuk azt meg is becsüljük. A' lelki dolgokat mint a' hazáért kiontott vért nem pénzen hanem csak lelki becsüléssel lehet megfizetni. Nézzük úgy nevelőnket mint familiánk egyik tagját, költsönös szeretettel és becsüléssel kössük magunkhoz, jusson eszünkbe, hogy sokkal szebb egy szabad háznép fejének lenni mint egy csupa rabszolgákból álló bármily népes társaságon vagy háznépen erő-



szakos hatalommal bírni. A' hol a' költsönös szeretetbe 's becsülésbe egyik a' másikat mint egy felül mulni törekednek, ott nyílik-meg az erények mezeje, 's határai oly messzeterjednek, hogy munkásságunkat soha semmi se korlátozhatja. Az ilyen mezőbe folytatott pályánk ifiainkba jó példát adnak, a' mely magokat elveténk, mint egy jó kertész ápolása alatt a' csemeték, könnyen kelnek, áldást 's gazdag aratást ígérnek.

Ó minő édes, az ilyenek társaságában az élet, mely bőven termi az élet terheit-és-desítő örömeket; ilyenek közt csak egy vizes korsó mellett is magosabb örömekbe rejtünk. Mint a' reggeli harmat csepjeiben feredező napsugáraitól a' mindennapiaknál felül álló lélek grádicsenként emelkedik egyik világ systemájáról a' másokra, arról meg a' harmadikra, míg végre gondolatyjával által menvén minden lényeken, utoljára a' legfelsőbb ponthoz, a' fő valóság thronusához, magához az Istenséghez jut; így költik 's ebresztik amazoknak társaságába is a' nemes gondolatok egymást 's ragadják mind magasabb meg magasabbakra, míg végre a' sok destillatiók és vetélkedések regioin minden salakos részeztől megtisztulván csak az emberiség nemes képit formáló magos ideák maradnak-meg, melyek végre termik nem csak egy familiának, hanem több ezer milliárdok számára ért gyümölcsseiket.

(végzete közelebről)

## Könyvismertetés.

*Az észak-amerikai státusok polgári alkotmányja.* Angolból német nyelvre fordította Engelhard Gy. H. két darabban, ki jött Frankfurtban a' Ménus mellett 1854. — Ez első tökéletes gyűjteményje az ámerikai constitutioknak, az 1832beli eredeti textus szerint, ehez járulnak még a' fordítónak némely pótolat jegyzetei és világosításai, az egyes státusokban lassanként történt telepedéseknek historiai előadásával és az ezekben létezett miveltség állapotjának egész a' státusok egyesületéig hív leírásával. — Előre van ennek bocsátva: az egyesült státusoknak 1774-ben július 4én költ függetlenségi nyilatkozatok, ezután az 1778beli szövetség kötés, az egyesült státusoknak 1787ben september 7kén költ constitutiojok; ezen constitutionak 1789ben történt javításai és potolatjai melyek 1791ben december 15én a' 11ik és 12ik törvény cikkelyek kivételével helyben hagyattattak, utóbb pedig 1798ban januarius 3kán és 1804ben september 25ikén a' congressusnak harmadik és tizenegyedik üléseiben ezen két törvény cikkelyek is elfogadtattak. — A' constitutio szerint senkinek sincs addig a' senatusban ülése, 's tanácsi tagnak nem választathatik mig élte 30dik évét felyül nem haladta. — Minden tanácsi tag a' status azon törvényhatósága által, melynek képviselője, hat egymásutánni évekre választatik, 's ha valamely tagnak helye halál vagy

vissza lépés által ürességben jön, ez esetben az új tag azon időszakra választatik, melyet a' megholt vagy kilépett tanácsosnak szolgálatjában kikellett volna töltenie. — A' tanács tagjai öszveséggel negyven nyolczan vannak, 's rendszerént 45 — 60 esztendőök közötti élet idejük és ezért hennék a' nagy tapasztalás 's a' megért férfi kornak lelkes energiája párosulva vannak. Ezek többnyire a' huszannégy egyes státusokban lévő, előre látó bölcs és értelmes férfiak közül, a' helytartók, bírák 'sat. soraikból választatnak. A' tanácsosi rang és méltóság az országban az elsőbkek közzé tartozik, miért is e' hivatalt ritkán vetik-meg, sőt szorgalmatosan keresik. — Egyébaránt semmi különös haszon, mi ezen hivatalt kívánatossá tehetné, semmi védlői jus, *patronatus* mi varázs erővel huzná ide az embereket, ezen hivatalal öszekötve nincs. Egy tanácsnoknak (senator) csak annyi a' fizetése, mint a' képviselőkháza akármelyik tagjának, azaz: nyolcz dollár (tizenhat ezüst forintnál valamivel több) naponként, mig a' congressus üléseit folytatja, és husz dollár ismét minden husz mértföldre jövő és menő utjokban. A' congressus maga üléseit a' szövetség fővárossában *Washingtonban* tartja, 's általjában minden évben öt hónapig folytatja. Az elnök (praesidens) sürgető esetekben a' congressust öszsze hívhatja, de azt sem el nem halaszthatja sem el nem oszlathatja. Hasonlólagegyik ház is, a' másik megegyezése nélkül üléseit

három napon túl nem halaszthatja. A' had-izenetre, a' tengeri rabló hajóknak adandó engedelemre, és a' *repressalia* gyakorlására nézve megkivántatik, hogy ezeket a' congressus mind két házai szavazat többséggel határozzák-el, és ezen határozatokat annak utánna az elnök megerősítse. —

A' hadsereg 7000 embert számlál, és a' szövetség mind a' huszannégy státussaiiban lévő organizált katonaság 1,300,000ból áll. A' tengeri hadi erő 12 linea hajókból, 16 fregattokból, 15 briggekből, 6 corvettekből és számos jól felfegyverezett, 's a' határszélek bizonyos részeinek oltalmára rendelt gőzcsónakokból állanak. A' tengeri hajós seregnél 6000 a' kereskedő hajók mellett pedig 100,000 matrozoknál többen szolgálnak. A' tenger partok védelmére 1817ben felállított oltalmazási rendszer, melyet a' szövetség minden státusai elfogadtak most annyira tökéletesítetett, hogy ezáltal észak-amerikai partokra minden ellenséges kiszállás szinte lehetlenné lett. Ámbár a' szövetséges státusoknak nagy kiterjedésü tenger parti határszéle 1300 mértföld, még is mi előtt ezen oltalmazási rendszer elfogadtatott és létesítetett, csak egy néhány pontok valának melyekhez az ellenséges *flották* hozzá juthattak oly pontok t. i. melyek a' folyó vizek tengerbe ömlésénél, vagy nagy' tenger öblök-nél fekütek. De most mind ezen pontok egymással úgy annyira öszveköttettek hogy ezek mintegy előltalom kőfalat formálnak,

melyeket kevés számú rendes katonaság is védelmezhet, 's nagyobb számú katonaság szünteleni oltalom állapotban tarthat-fenn. A' szövetség ez oltalom rendszer által eszközölt bátorságát francia *ingenieureknek* 's főként *Bernard* generálnak köszönheti, ki az 1851-dik évig és így tizen öt éveken keresztül á-mérikai szolgálatban volt. — A' tenger part-nak czélarányosabb pontjain nagy tengeri fegyver tárákat állítottak-fel, és ezek egy-másból folyó erősségek által úgy vannak ol-talmazva, hogy egyszersmind a' tengeri erő rakhelyeit is fedezik, és a' part szélek ol-talmazására is szolgálnak. — Igen fontos béfo-lyással vannak a' határszélek oltalmazására, a' számos vízcsatornák 's egymást keresztül vágó ország utak is, melyek által az ország belső része a' határszéleken felállított erős-ségekkel öszveköttetésben van, 's melyek egy más közt egy második védvonalt formálnak; ezen vízcsatornák és utak más felől a' bel kereskedést és mesterséget is annyira előse-gítik, annak oly elevenséget és gyorsaságot adnak a' tartományok közti közösülésben, hogy ennek más országokban példáját hiá-ban keressük. Az egyesült státusokat tehát oltalmazzák 1ször: a' tenger parton felállított erősségek foglalatja. 2ször az antlantik' ten-gerrel párhuzomoson (parallel) álló vízcsator-nák hosszú sora. 3ször a' számos egymásba vágó vasutak, melyek által a' hadsereg és egész katonaság hamar öszvevonúlhat, 's az ország közép pontjából *Washingtonból* jövő

parancsokra a' leggyorsabban mozoghat. —  
Ez oltalmazási rendszer, ma már tökéletesen  
készen van. —

### Helytelen királyi adomány.

A' XVIIik Lajos' udvaránál egy familia,  
mely két víznek egymásba folyása vidékiben,  
sok földet és jószágot birt, nagy kedvesség-  
ben lévén: a' Garonnének (franciaországi  
nagy folyó) minden árvizi szágatásai, oda-  
mosásai, és öblegetései, tulajdonul néki en-  
gedtetek a' királytól, úgy adattatván ke-  
csegtető színekkel a' dolog eleibe, hogy azok  
csak csekélységek. De éppen nem úgy vala  
a' dolog: és a' kedventzül tartatott familia  
kiterjesztette a' maga jussát minden földek-  
re és lapályokra, melyekről fellehetett tenni  
hogy valaha a' vizárjának tekenyője vagy fo-  
lyami síksága volt, mely által sok szomszéd  
földbirtokosok oly veszteséggel fenyegettet-  
tek, hogy szembe tűnőleg megfognak káro-  
sítani. —

A' *Bourdeauxi* parlament tehát vono-  
gatta magát ezen adomány levélnek béalais-  
tromozásától, és az ellen igen komoly élé-  
terjesztéseket tévén, egy tilalmat is bocsá-  
tott-ki arra nézve, hogy ezen királyi paran-  
csolatnak ne engedelmeskedjenek, sőt egy-  
szersmind azt is parancsolta, hogy a' király  
részéről kinevezett személyeket, kik ezen víz  
mosásoknak kijárására és kimérésire bizto-  
sitva kibocsáttattak, fognák-el. —

A' király a' parlamentumnak ezen ma-  
kattsága által erőssen felgerjedvén, minthogy  
annak igaz fenék okait gondosan tölle eltit-  
kolták, megparancsolta, hogy a' parlament  
előtte Versaliába megjelennyék. —

A' parlament tagjai engedelmeskedtek,  
's egy néhány napokig várakoztak Versaliá-  
ban, hogy meghalgtásra (audience) bocsát-  
tassanak. — E' megesvén, még is arrólí meg-  
győzöttetést kaptak, hogy a' király az ők el-  
len-mondásoknak okáról semmiképpen elég-  
gé nem értesítettett. — Folyamodtak tehát  
egy kamarai porkolábhoz, kinek lakja éppen  
a' király kabinétje mellett volt: — ez ígér-  
te nekik a' maga segedelmét. — Utasították  
azért ezt, hogy mi módon viselje magát.

A' király a' kabinétből kilépvén, észre  
vevé ezen porkolábot, a' kivel néha igen  
leereszkedve szokott vala beszélni. — A' por-  
koláb a' király' megjelenésire, igyekezett se-  
bessen egy csomó papirossat köntösse alá el-  
rejtteni. — Mi az? kérdé Lajos. — A' porko-  
láb megrettentnek tettétvén magát dadogni  
kezde, és megvallá későre, hogy ő a' *Bour-  
deauxi* parlamentnek azon ellenvető elé ter-  
jesztésit olvasgatá, mely a' Garonnei viz mo-  
sások ajándakozásai ellen tétetett. — Add í-  
de azt! monda a' király: különös, hogy az  
még nekem szemem eleibe nem került. —  
Elvévő azt a' porkoláb kezeiből- visszatért  
kabinétjibe- tovább maradt ott egy óránál,  
és miután figyelmesen megolvasta, visszaad-  
ta azon parancs mellett, hogy abból nekie

mindjárt egy másolást készítsen. — Egyszer mind a' porkolábnak egy arany piksist ajándékozott, melybe Themis Isten asszony minden tulajdonságaival belé volt metzve. — Ez a' piksis- monda a' király- emlékeztessen tégedet arra, hogy ezt neked háládatosságom jeléül' azért adtam, mivel engemet egy igaztalanság végbe vitélében megakadályoztál. —

Most már a' parlament tagjait elé hivatván, a' ministerek jelenlétekben- az ők nagy bámúlásokra tudtokra adá, hogy az ők eléterjesztéseket a' legnagyobb figyelemmel megolvasta, 's ellenvetéseket igen helyeseknek és igazságosoknak találta, mely miatt adomány-leveléit ezennel visszaveszi. — De azonban- így végzé szavait- el nem mulathatom, hogy azon illetlen módot, mely szerint az én parancsom ellenszegülést szenvedett, ne helytelenítem; — melynél fogva megvárom, hogy ezután abban, a' mit a' kötelesség dictál, megrázhatatlan állhatatosság köttetessék öszve azon tisztelettel, melyel kiki egy státus fejinek tartozik. —

K. J.

### ASSZONYI SZÉPSÉG.

Két uracs hevesen vetélkedett egy dáma szépsége felett, az *első* azt szépnek, a' *második* épen rutnak állitván. Mindeniknek igaz van közbe szólla egy *harmadik*, csak különböző időkben, az *elsőnek* estve, a' *másodiknak* reggel.